

Macrolepidoptere cu statut incert în lista faunistică a României (Lepidoptera: Macrolepidoptera)

Levente SZÉKELY

Abstract

**Macrolepidoptera having an "uncertain status" from the list of the fauna of Romania
(Lepidoptera: Macrolepidoptera)**

Almost 3 % of the total of the species recorded in any of the European countries is part of the category of species having an "uncertain status" some of them being erroneous mentions, others representing accurate signals but the respective species have disappeared of natural or anthropogenic causes. The composition of the fauna of lepidopterans may change quickly, even during the course of 100 years. This a series of species after recorded in Romania some 50 – 100 years ago like: *Kirinia clymene* (ESPER, 1783), *Perisomena caecigena* (KUPIDO, 1825) or *Eudia spini* (DEN. & SCHIFF., 1775) has disappeared from fauna of the country. The latest list of the fauna of Europe (KARSHOLT & RAZOWSKY, 1996) contains over 160 erroneous data about Romania's Macrolepidoptera. For this reason I have made up a list, which comprises all the uncertain species recorded in the fauna of Romania.

Cuvinte cheie / Keywords: Macrolepidoptera, uncertain status, Romanian fauna

Introducere

Având suprafață însemnată ca întindere, condiții geo-climatică caracteristice și o mare diversitate de biotopuri, România prezintă o diversitate entomofaunistică remarcabilă. Chiar dacă în ultimii 150 de ani s-au făcut multe, cercetarea lepidopterelor României sub aspect faunistic nu se poate considera nici pe departe încheiată. După 1890 s-au elaborat mai multe liste faunistice referitoare la fauna României, ultima de către POPESCU-GORJ (1987) după care ne orientăm și astăzi și care a fost de mare ajutor generațiilor de lepidopterologi de după 1980.

Listele faunistice naționale (ce se referă la teritoriul anumitor țări) au și unele neajunsuri. Lepidopterele nu se răspândesc după „granițele politice” din contră ele sunt răspândite după „granițele biogeografice” bine delimitate. Astfel există numeroase păreri care susțin alcătuirea listelor faunistice pe baza unor arii geografice bine delimitate (exemplu: Bazinul Carpațic, nordul sau sudul Balcanilor, Europa Centrală etc.). Granițele politice uneori se schimbă destul de repede (de exemplu Iugoslavia în perioada 1990-2000) în schimb cele geografice sunt stable.

Aproximativ 3 % din totalul speciilor semnalate în oricare dintre țările Europene fac parte din categoria speciilor cu „statut nesigur” unele fiind menționări eronate, altele constituie semnalări corecte, dar speciile respective au dispărut din cauze naturale sau antropice. Referindu-ne la fauna României, nu putem afirma că majoritatea datelor vechi, azi considerate îndoînelnice și incerte s-au bazat în totalitate pe semnalări eronate. Componența faunei de lepidoptere se poate schimba rapid, chiar în decursul a 100 de ani. Astfel o serie de specii semnalate frecvent din România cu 100 de ani în urmă ca *Kirinia clymene* (ESPER, 1783), *Perisomena caecigena* (KUPIDO, 1825), *Uteheisa pulchella* (LINNÉ, 1758) sau chiar mai târziu ca *Eudia spini* (DEN. & SCHIFF., 1775) au dispărut din fauna României (KÖNIG, 1953). De asemenea o serie de specii migratoare erau apariții mult mai frecvente în perioada 1880-1940, de exemplu: *Daphnis nerii* (LINNÉ, 1758), colectat în numeroase localități din Banat și Transilvania sau *Hippotion celerio* (LINNÉ, 1758) semnalat din Sibiu și Lovrin.

Ultima listă faunistică a Europei (KARSHOLT & RAZOWSKI, 1996) conține peste 160 de date eronate despre macrolepidopterele României. De aceea am încercat alcătuirea unei liste a „speciilor incerte” din fauna României. Probabil cu timpul câteva specii vor fi reconfirmate, dar majoritatea își vor păstra acest statut.

Mulțumesc D-lui Dr. Zsolt BÁLINT (Budapesta) pentru datele puse la dispoziția mea.

**Lista macrolepidopterelor cu statut incert din fauna României /
The list of Macrolepidoptera from the fauna of Romania having uncertain status:**

Abrevieri / Abbreviations:

- * - specii a căror prezență în fauna României este posibilă, dar necesită reconfirmare / species whose presence in the fauna of Romania is possible but needs recognition.
- ** - specii a căror prezență în fauna României este foarte puțin probabilă (sau imposibilă) / species whose presence in the fauna of Romania is very little probable (or impossible).
- + - specii neincluse în lista macrolepidopterelor României (POPESCU - GORJ, 1987) / species which are not included in the list of Macrolepidoptera from Romania (POPESCU-GORJ, 1987).

Lasiocampidae

Pachypasa otus (DRURY, 1773)*

Saturiidae

Antheraea pernyi (GUÉR. -MÉNEV., 1885)**

Sphingidae

+*Hemaris croatica* (ESPER, 1779)*

Hyles vespertilio (ESPER, 1779)**

Geometridae

Narraga fasciolaria (HUFNAGEL, 1775)*

Isturgia limbaria (FABRICIUS, 1775)*

Crocota ostrogivichi (CARADJA, 1930)*

Menophra abruptaria (THUNBERG, 1792)*

+*Hypomecis danieli* (WEHRLI, 1932)**

+*Eumannia oppositoria* (MANN, 1864)*

+*Eumannia lepraria* (REBEL, 1909)**

Notodontidae

+*Cabera leptographa* (WEHRLI, 1936)**

Eupithecia egenaria (HERRICH-SCHÄFFER, 1848)*

Elophos anderegaria (LA HARPE, 1853)*

Glacies alticolaria (MANN, 1853)*

Glacies telekii (BARTHA, 1933)**

+*Aspitates albaria* (BARTEL, 1902)**

Dyscia sagaria (THUNBERG, 1784)**

Scopula beckeraria (LEDERER, 1853)*

Scopula turbidaria (HÜBNER, 1819)*

+*Idaea consanguinaria* (LEDERER, 1853)**

Scotopteryx subvicinaria (STAUDINGER, 1892)*

+*Xanthorhoë munitata* (HÜBNER, 1812)*

Colostigia laetaria (LA HARPE, 1853)*

Eupithecia allaria (STAUDINGER, 1870)*

Geometridae

Eupithecia aggregata (GUENÉE, 1857)*

Eupithecia orphnata (W. PETERSEN, 1909)*

Eupithecia gelidata (MÖSCHLER, 1860)*

Eupithecia conterminata (ZELLER, 1846)*

+*Carsia sororiana* (HÜBNER, 1813)**

Aplocera boisduvaliata (DUPONCHEL, 1830)**

+*Aplocera lythoxylata* (HÜBNER, 1799)**

Thaumetopoea pinivora (TREITSCHKE, 1834)**

+*Thaumetopoea pytiocampa* (DEN. & SCHIFF., 1775)*

Lymantriidae

Gynaephora selenitica (ESPER, 1789)*

Arctiidae

Sertina aurita (ESPER, 1782)**

Noctuidae

+*Catocala disjuncta* (GEYER, 1828)*

+*Clytie illunaris* (HÜBNER, 1813)**

+*Ophiusa tirhaca* (CRAMER, 1777)*

+*Drasterica picta* (CHRISTOPH, 1877)**

Lygephila ludicra (HÜBNER, 1790)*

+*Lygephila procax* (HÜBNER, 1813)*

+*Apopestes spectrum* (ESPER, 1787)*

+*Trichosea ludifica* (LINNÉ, 1758)*

+*Simira dentinosa* (FREYER, 1839)**

Ozarba moldavica (H. -S., 1851)*

+*Thysanoplusia orichalcea* (FABRICIUS, 1775)*

+*Cucullia lactea* (FABRICIUS, 1787)*

Omnia cymbalariae (HÜBNER, 1809)*

Aedophron rhodites (EVERSMANN, 1851)*

Periphanes victorina (SODOFFSKY, 1849)*

Aegle vespertalis (HÜBNER, 1813)**

+*Antracia eriopoda* (H. -S., 1851)*

+*Aporophyla nigra* (HAWORTH, 1809)*

+*Aporophyla canescens* (DUPONCHEL, 1826)**

+*Antitype suda* (GEYER, 1832)*

Trigonophora flammea (ESPER, 1785)*

+*Oligia dubia* (HEYDEMANN, 1942)**

Oligia fasciuncula (HAWORTH, 1809)*

+*Luperina pozzi* (CURO, 1883)*

Conisania leineri (FREYER, 1836)**

Epipsilia latens (HÜBNER, 1809)*

+Paradiarsia punicea (HÜBNER, 1803)**	+Aricia hyacinthos (HERRICH-SCHÄFFER, 1847)*
+Xestia sextrigata (HAWORTH, 1809)**	Aricia anteros (FREYER, 1839)*
+Euxoa cursoria (HUFNAGEL, 1766)*	+Albulina optilete (KNOCH, 1781)**
Euxoa decora (DEN. & SCHIFF., 1775)*	Poliommatus damon (DEN. & SCHIFF., 1775)*
	+Poliommatus ripartii (FREYER, 1839)**
Hesperiidae	
+Pyrgus cinarae (RAMBUR, 1839)*	Nymphalidae
+Colias palaeno europome (ESPER, 1779)**	+Polygonia egea (CRAMER, 1775)**
Pieridae	Satyrinae
+Colias palaeno europome (ESPER, 1779)**	Kirinia clymene (ESPER, 1783)*
Lycaenidae	Erebia pharte romanaiae (HORM., 1937)*
+Tarucus balcanicus (FREYER, 1845)**	Erebia montanus (DE PRUNNER, 1798)*

Comentarii:

Lasiocampidae

*Pachypasa otus** - Nu se cunoaște nici o semnalare sigură de pe teritoriul actual al României. Specia figurează în lista macrolepidopterelor României (POPESCU-GORJ 1987) pe baza unor mențiuni foarte vechi din sudul țării (probabil Dobrogea sau Kadrilater) preluate și în literatura europeană (DE FREYNA & VITT 1987, KARSHOLT & RAZOWSKY 1996). În estul Bulgariei specia atinge limita nordică de răspândire la Varna (GANEV 1984).

Saturniidae

*Antheraea pernyi*** - Includerea acestei specii în fauna României (POPESCU-GORJ 1987) s-a bazat probabil la culturile sericicole din Muntenia (din perioada 1960-1980) și la o eventuală supraviețuire a câtorva indivizi scăpați în natură. Cu siguranță *Antheraea pernyi* nu este prezentă în stare sălbatică în România.

Sphingidae

*Hemaris croatica*** - Semnalare incertă bazată pe un exemplar provenind din grădina botanică din București (CARADJA, 1947), care însă nu există în colecția CARADJA. Specia este prezentă în fauna Bulgariei în nord ajungând rareori până la Varna (GANEV, 1984).

*Hyles vespertilio*** - Un singur exemplar semnalat de TILTSCHER din sudul Transilvaniei, cu mai mult de 100 de ani în urmă (probabil Tușnad). Nu se cunosc alte semnalări din Bazinul Carpatic, specia nefiind semnalată nici din Ungaria (VOJNITS & al. 1991).

Geometridae

*Narraga fasciolaria** - Semnalările anterioare referitoare la această specie din România să aparțină de fapt la *Narraga tessularia kasyi* (MOUCHA & POVOLNY, 1957) (RÁKOSY & SCHNEIDER 1984).

*Isturgia limbaria*** - Semnalat mai mult din Carpații Meridionali: Bucegi, Retezat (POPESCU-GORJ 1964). Specia este răspândită în nordul și nord-vestul Europei, cu siguranță semnalările din România se referă la *Isturgia roraria* (FABRICIUS, 1777).

*Crocota ostrogovichi** - Un singur exemplar în colecția OSTROGOVICI (Cluj, Dealul Galișer, 5.VIII.1923), (POPESCU-GORJ 1964)

*Menophra abruptaria** - Nu se cunosc semnalări sigure din România.

*Hypomecis danieli*** - Semnalat din mai multe localități din România (CĂPUȘE 1963). *H. danieli* este de fapt generația a doua a speciei *H. rhomboidaria* (DEN. & SCHIFF., 1775).

*Eumannia oppositoria** - În colecția ALEXINSCHI, 1♂ și 2♀♀ provenind de la Băile Herculane, 10.VII.

26.VIII.1961 (NEMEŞ & VOICU 1971). Prezența speciei în România este probabilă dar trebuie reconfirmată.

*Eumannia lepraria*** - Figurează în prima listă faunistică al lui POPESCU-GORJ (1980). Nu se cunosc semnalări sigure din România.

*Caberia leptographa*** - Semnalat de ALEXINSCHI de la Bîrnova (Iași), 12.VI.1959 (NEMEŞ & VOICU 1971) dar această specie nu a fost confirmată ulterior în fauna ţării.

*Elaphos andereggaria** - Semnalări vechi din Munții Retezat, care necesită a fi reconfirmate.

*Glacies alticolaria** - Semnalări vechi, neverificate din Munții Retezat. După arealul de răspândire (vestul Alpilor) este puțin probabil, ca această specie să existe în Carpații Românești.

*Glacies telekii*** - Nu se mai consideră o specie distinctă, astfel trebuie exclusă din lista macrolepidopterelor din România.

*Aspitates albaria*** - În colecția OSTROGOVICI, 2♂ provenind de la Timișoara (Casa Verde), 16-23.VII. 1943 (POPESCU-GORJ 1964). După arealul de răspândire care cuprinde Munții Urali, Altai și Asia Centrală prezența acestei specii în România este foarte puțin probabilă (STĂNESCU 1997).

*Dyscia fagaria*** - Semnalat de ALEXINSCHI de la Agigea (18. IX. 1961). Exemplarul aparține speciei *Dyscia sicanaria osmanica* (WAGNER, 1930).

*Scopula turbidaria** - În România există doar semnalări mai vechi de 50 de ani din Dobrogea: Agigea, Eforie (CARADJA 1930) și Moldova: Iași (NEMEŞ & VOICU 1971).

*Scopula beckeraria** - Semnalat înainte de 1930 din Dobrogea: Agigea, Eforie (CARADJA 1930, RÁKOSY & SZÉKELY 1996). Foarte probabil că există în fauna Dobrogei, fiind o specie foarte comună în Peninsula Balcanică și Asia Mică.

*Idaea consanguinaria*** - Menționat cu 100 de ani în urmă din Banat (Băile Herculane) (REBEL 1911).

*Scotopteryx subvicinaria** - Semnalat încă din 1912 din Câmpia Transilvaniei (ROTSCHILD 1912). Statutul speciilor *Sc. vicinaria* (DUPONCHEL, 1830) și *Sc. subvicinaria* nu este nici astăzi în totalitate clarificată.

*Xanthorhoe munitata** - Menționat recent ca specie nouă pentru fauna României (PEREGOVITS 1995) și bazat pe un exemplar colectat în Carpații Orientali (Covasna, Comandău) în anul 1933 de lepidopterologul Viktor BARTHA. Exemplarul se află în colecțiile Muzeului de Științe Naturale din Budapesta.

*Xanthorhoe disjunctaria** - Semnalat prima oară din nordul Dobrogei (POPESCU-GORJ 1976). În colecțiile Muzeului de Științe Naturale din Budapesta se mai găsesc alte câteva exemplare provenite de la Băile Herculane.

*Catarhoe permixtaria** - Menționat de CARADJA de la Eforie, (CARADJA 1931).

*Eupithecia alliaria** - Semnalări foarte vechi, din perioada 1880-1900 din Munții Făgăraș și Brașov (CZEKELIUS 1897, 1905).

*Eupithecia egenaria** - O singură semnalare foarte veche din sudul Transilvaniei de la Pui, jud. Hunedoara (CZEKELIUS, 1897).

*Eupithecia aggregata** - În fauna Europei există două semnalări datorate lui ALEXINSCHI: Moldova (Iași) și Dobrogea (Agigea), (NEMEŞ & VOICU 1971). Specie răspândită în sudul Siberiei și Asia Centrală, semnalări din România sunt îndoienlnice, dar nu se exclud în totalitate.

*Eupithecia orphnata** - Două semnalări în fauna României: Sibiu (CZEKELIUS 1935) și Carpații Orientali: Munții Rarău-Giumalău (NEMEŞ & VOICU 1971).

*Carsia sororiana*** - Semnalat din Munții Harghita (21. VIII. 1931, leg. DiÓSZEGHY); (CĂPUȘE & KOVÁCS 1988).

*Aplocera lythoxylata*** - Semnalare incertă din Sud-estul Transilvaniei (CZEKELIUS 1917, STĂNESCU 1997).

Nortodontidae

*Thaumetopoea pinivora*** - Specie inclusă în mod eronat în fauna României, exemplarele semnalate din Banat aparțineau cu siguranță speciei *Th. pytiocampa*, *Th. pinivora* este răspândită doar în nordul Europei, prezența acestei specii în România fiind foarte puțin probabilă.

*Thaumetopoea pytiocampa** - Două exemplare se află în colecțiile Muzeului de Științe Naturale din Budapesta: 1♂ provenind de la Jimbolia (actualmente în jud. Timiș, înainte în Torontal), textul de pe etichetă fiind: Zsombolya, Csító-kert, Gatter, 1926. VIII., col. LIPTHAY, 1♀ provenind de la Bustyaháza (actualmente în Ucraina Carpatică). Specia este larg răspândită în Peninsula Balcanică (Yugoslavia, Croația, Albania, Bulgaria, Grecia), prezența ei în fauna României este posibilă dar trebuie reconfirmată.

Perioada de zbor: VI-VIII. Planta gazdă: *Pinus*. Este de preferat înlocuirea din lista faunistică a speciei *Th. pinivora* cu *Th. pytiocampa*.

Lymantriidae

*Gynaephora selenitica** - Sunt cunoscute doar semnalări vechi din Sibiu și Saschiz (=Kaisd), de lângă Sighișoara (KÖNIG 1975). Prezența acestei specii în România necesită recunoaștere.

Arctiidae

*Setina aurita*** - Semnalată de DIÓSZEGHY de la Ineu-Arad (17. VIII. 1928) și din Munții Retezat, 1000m (2.X.1927), (CĂPUȘE & KOVÁCS 1988). După răspândire ei (vestul Alpilor) e foarte puțin probabil că această specie există în România. Posibil ca cele două exemplare din colecția DIÓSZEGHY să fie forme aberante de *Setina roscida* (DEN. & SCHIFF., 1775).

Noctuidae

*Catocala disjuncta** - Un singur exemplar ♂ se află în colecția Muzeului (T.T.M.) din Budapesta, provenind de la Băile Herculane, 1900, leg. ASZNER (RÁKOSY, 1996).

*Clytie illunaris*** - Cabana Bărnova (Iași), 2. XI. 1965 (NEMEŞ & VOICU 1973), Săcărămb (Hunedoara), (FUSS 1850, CZEKELIUS 1897). Probabil că semnalările din România se referă la *Clytie syriaca* (BOUGNION, 1837).

*Ophiusa tirhaca** - O singură semnalare de la Iași (NEMEŞ & VOICU 1973).

*Drasteria picta*** - Semnalat de Alexinschi din Moldova (Tecuci, 31. VII. 1945 și gara Putna Seacă 18. VI. 1946). Cu siguranță exemplarele aparțin speciei *Drasteria caucasica* (KOLLENATI, 1846), (POPESCU-GORJ 1987).

*Lygephila ludicra** - În fauna României există semnalări mai vechi de 100 de ani (CARADJA 1895), Totuși prezența acestei specii este posibilă în România, fiind răspândită și în Europa Centrală (sudul Alpilor, Ungaria) (RÁKOSY 1996).

*Lygephila procax** - O singură semnalare în fauna României (SALAY 1910). Prezența ei în România este posibilă fiind răspândită și în Europa Centrală (RÁKOSY 1996).

*Apopestes spectrum** - Ca specie eratică, fără date sigure din România (RÁKOSY 1991).

*Trichosea ludifica** - Menționat înainte de 1910 din Moldova (Broșteni) (SALAY 1910). Două exemplare provenite din Maramureș se găsesc în colecția Muzeului (T.T.M.) din Budapesta, leg. PISO (RÁKOSY 1996).

*Sinimia dentinosa*** - Semnalată din Dobrogea. Techirghiol (CARADJA 1929). Ulterior nu a fost regăsită (RÁKOSY 1996).

*Ozarba moldavica*** - Menționări foarte vechi din Moldova (CARADJA 1896, SALAY 1910).

*Thysanoplusia orichalcea** - Semnalată de FUSS de la Săcărămb-Hunedoara (FUSS 1850).

*Cucullia lactea** - Menționări vechi de la Azuga, Târgu-Neamț și Grumăzești (CARADJA 1896, SALAY 1910).

*Omia cymbalariae** - Băile Herculane, Muntele Domogled (FRIVALDSKY 1876, REBEL 1911).

*Aedophron rhodites** - Semnalată din localitatea Stâncă - Iași, probabil Stâncă-Ștefănești, Jud. Botoșani (SALAY 1910) și de la Copou-Iași, 25.VI.1957., leg. M. PEIU (RÁKOSY 1996).

*Periphanes victorina** - Nu se cunoaște de pe teritoriul actual al României. Exemplarul din colecția OSTROGOVICH provine de la Balcani (azi Bulgaria) (POPESCU-GORJ 1964).

*Aegle vespertalis*** - O singură semnalare de la Tulcea (MANN 1866).

*Anthracia eriopoda** - Dobrogea. Techirghiol (CARADJA 1929).

*Aporophila nigra** - A fost semnalat de la Ineu-(Arad), Hagieni (Dobrogea) și Băile Herculane. Singurul exemplar aparținând sigur la această specie se află în colecția Muzeului T.T.M. din Budapesta și provine de la Băile Herculane (RÁKOSY 1996).

*Aporophyla casnicensis*** Singurul exemplar determinat ca *A. canescens* din fauna României aparține de fapt speciei *Conisania poelli ostrogovichi* (DRAUDT 1933) și se află în colecția L. DIÓSZEGHY (RÁKOSY 1991, 1996).

*Antitype suda** - Eforie Sud, 28. VIII. 1937, Agigea, 18. IX. 1961, în colecția ALEXINSCHI (NEMEŞ & VOICU 1973), Techirghiol (CARADJA 1929).

*Trigonophora flaminea** - Nu se cunoaște nici o semnalare sigură din România (RÁKOSY 1996). Semnalată și din alte țări din Europa Centrală (NOWACKY 1998).

*Oligia dubia*** - Menționată din colecția DIÓSZEGHY (CĂPUȘE & KOVÁCS 1988) dar exactitatea determinării a fost invalidată ulterior (RÁKOSY 1996).

*Oligia fasciuncula** - Semnalată numai din Moldova, Tecuci (păd. Furceni și păd. Țigănești) înainte de 1940 de ALEXINSCHI (NEMEŞ & VOICU 1973).

*Luperina pozzi** - Menționată o singură dată de la Azuga (SALAY 1910).

*Conisania leineri*** - O singură semnalare veche din Dobrogea de la Agigea (RÁKOSY 1996).

*Epipsilia latens** - Menționată de la Toance - Munții Rarău (NEMEŞ & PEIU 1971, RÁKOSY 1996).

*Paradiarsia punicea*** - Două semnalări incerte în fauna României de la Techirghiol (CARADJA 1931) și de la Rînca - Munții Parâng (STĂNOIU & BOBÂRNAC 1968).

*Xestia sexstrigata*** - Menționat din Transilvania (FUSS, 1850) și din Moldova: Iași, leg. M. PEIU (RÁKOSY 1996).

*Euxoa cursoria** - Semnalată din nord-estul Moldovei de Alexinschi și Nemeş (RÁKOSY 1996). Semnalată sigur din Polonia (NOWACKY 1998).

*Euxoa decora** - Semnalată cu peste 100 de ani în urmă din Transilvania (CZEKELIUS 1897). Chiar dacă aici se consideră că aceste semnalări vechi se refereau la *Euxoa cos* (HÜBNER 1824) după arealul de răspândire, prezența lui *Euxoa decora* în România nu se poate exclude în totalitate.

Hesperiidae

*Pyrus cinarae** - Bulgaria, Balcan, Dealul Culac Mare, 8.VII.1930 (CARADJA 1931). Specie probabilă în Dobrogea (RÁKOSY & SZÉKELY 1996).

Pieridae

*Colias palaeno europaea*** - Menționată în 1902 de HORMUZACHI de la Ortoia (Suceava) (NICULESCU 1963). Cercetările ulterioare însă au demonstrat că *C. palaens* nu există în fauna României.

Lycaenidae

*Tarucus balcanicus*** - Semnalată de MANN de la Tulcea (MANN 1866) și se referă de fapt la *Syntarucus pyrrithous* (LINNÉ, 1767) (POPESCU-GORJ 1987). În estul Bulgariei această specie atinge azi limita nordică la Burgas.

*Aricia hyacinthos** - Specia nu figurează în lista macrolepidopterelor României (POPESCU-GORJ 1987) cu toate că a fost semnalată de CZEKELIUS de la Ghelar (=Gyalár), Jud. Hunedoara, sub numele de *Lycaena donzelli* var. *Hyacinthos* H. S (CZEKELIUS 1897). În colecțiile Muzeului (T.T.M.) din Budapesta se află două exemplare (♂♂) provenind din Munții Poiana Ruscăi, fiind etichetate: Ruszkaberg, Banat 1908/1911, leg. PFEIFFER. Specia este răspândită sporadic în peninsula Balcanică (Croatia, Bosnia-Herțegovina). Este sigur că această specie, ca și *Kirinia clymene* a dispărut din fauna României în ultimul secol (BÁLINT 1996).

*Aricia anteros** - Specie menționată cu peste 100 de ani în urmă din Banat, Băile Herculane (BÁLINT 1996). În colecția OSTROGOVICH se află un exemplar de la Balcan (Bulgaria) 12. IV. 1934 (POPESCU-GORJ 1964). Prezența acestei specii în sudul țării (Dobrogea) nu poate fi exclusă, fiind larg răspândită în Peninsula Balcanică.

*Albulina opitilea*** - Menționată de la Vatra Dornei pe baza unor date vechi (BÁLINT 1996). Ca și în cazul lui *Colias palaeno* prezența acestei specii în România este foarte puțin probabilă.

*Poliommatus damon** - Semnalări foarte vechi din Banat. Nu a fost regăsit niciodată în ultimi 100 de ani (BÁLINT 1996).

*Poliommatus ripartii*** - Nu a fost niciodată semnalată cu siguranță din România. După KÖNIG (pers. com.) în populația de *P. admetus* (ESPER 1785) din Dobrogea (Babadag) s-au colectat și exemplare aparținând acestei specii (RÁKOSY & SZÉKELY 1996).

Nymphalidae

*Polygonia egea*** - Menționată din Dobrogea de MANN (1866) de la București de JOANNIS (1892) și de la Turnu-Severin de la CARADJA (1895). Prezența acestei specii în fauna României este practic imposibilă, limita nordică a arealului său în Balcani abia atinge sudul Bulgariei.

*Kirinia clymene** - Există numeroase semnalări din sudul Banatului din perioada 1870-1900 atribuite lui FRIWALDSKY, BOHATSCH și DAHLSTRÖM. Se pare că această specie a dispărut din nordul Peninsula Balcanică, deoarece nu a mai fost regăsit în ultimii 80-90 de ani. În colecția Muzeului (T.T.M.) din

Budapesta se găsesc trei exemplare de *Kirinia clymene* din sudul Banatului: Mehadia, 1882 (în col. FRIWALDSKY), Orșova, 1.VI.1892 și 2.VI.1893 (în col. DAHLSTROM).

*Erebia montanus** - Semnalată de la Bușteni din perioada 1889-1902 de SALAY (POPESCU-GORJ 1964). Posibilă și o confuzie cu *Erebia pronoë regalis* (HORMUZACHI, 1937)

*Erebia pharte romaniae** - Descriș pe baza unui material provenit din Munții Bucegi, care ulterior nu s-a mai reconfirmat niciodată.

Noutăți faunistice regionale:

Lampides boeticus (LINNÉ, 1767) – Târlungeni (Jud. Brașov). 2.VIII.1998. – 1♂.

Element subtropical migrator. Din Transilvania a mai fost menționat o singură dată de CZEKELIUS de la Sibiu (1908). Alte semnalări din România numai din Moldova: Iași, Huși (SALAY 1910) și din Dobrogea: Malcoci (MANN 1866). Mai aproape de zilele noastre a fost colectat de D. RUȘTI în Delta Dunării, pe Grindul Gorgova: 21.VIII.1992, 1♂ (RUȘTI 1993).

BIBLIOGRAFIE

- BÁLINT Zs. 1996. A Kárpát Medence nappali lepkéi. Ed. M. M. E. Budapest.
- CARADJA A. 1896. Die Grosschmetterlinge des Königreiches Rumäniens – Dtsch. ent Z. Iris 9: 1-112, Dresden.
- CARADJA A. 1929. Badereise eines Naturfreundes nach Techirghiol (Carmen Silva)-Dtsch. ent. Z. Iris 43: 41-65.
- CARADJA A. 1930. Beitrag zur Lepidopterenfauna der südlichen Dobrogea, insbesondere der sogenannten „Coasta de Argint“- Bull. Sect. Sc. Acad. Rom. 13(3): 31-51.
- CARADJA A. 1931. Beiträge zur Lepidopterenfauna Grossrumäniens für das Jahr 1930-Acad. Rom. Mem. Sect. St. 3(7): 293-344.
- CARADJA A. 1947. *Macrologlossa croatica* ESP. besucht Rumänien Acad. Roum. Bul. Sect. Scient. 30: 1:61.
- CĂPUŞU I. 1963. Lepidoptere noi sau rare pentru fauna R. P. R. Comunicări de zoologie 2.
- CĂPUŞU I. & KOVÁCS. 1988 Catalogul colecției de lepidoptere „László DIÓSZEGHIY“ de la Muzeul Județean Covasna, Sfântu Gheorghe. Inst. de Speologie „Emil Racoviță“, București.
- CZEKELIUS D. 1897. Kritisches Verzeichnis der Schmetterlinge Siebenbürgens. -Verh. Mitt. Siebenb. Ver zu Naturwiss Hermannstadt 47: 1-78.
- CZEKELIUS D. 1905. Beiträge zur Schmetterlingsfauna Siebenbürgens- Verh. Mitt. Naturw. Hermannstadt 53: 79-82.
- CZEKELIUS D. 1917. Beiträge zur Schmetterlingsfauna Siebenbürgens –Verh. Mitt. Siebebb. Ver zu naturwiss, Hermannstadt 67(1-6): 1-56.
- CZEKELIUS D. 1935. Beiträge zur Schmetterlingsfauna Siebenbürgens- Ver. Mitt. Siebeb. Ver zu Naturwiss Hermannstadt 83-84: 59-69.
- FREINA DE J. & WITT T. J. 1987. Die Bombyces und Sphinges der Westpalaearktis (Insecta, Lepidoptera). Forschung & Wissenschaft, München, 708 pp.
- FRIVALDSZKY J. 1876. Adatok Temes és Krassó megyék faunájához. Magyar Tud. Akadémia-Math. és Természettud. Közlemények, 13: 285-378.
- FUS C. 1850. Verzeichnis der bis jetzt in Siebenbürgen aufgefundenen Lepidopteren. - Verh. Siebenb. Ver. Naturwiss Hermannstadt 1: 54-54.
- GANEV J. 1984. Catalogue of The Bulgarian Bombyces and Sphinges in Entomofauna 5.
- KARSHOLT O. & RAZOWSKY J. 1996. The lepidoptera of Europe. A distributional checklist. Apollo Books, Stenstrup.
- KONIG F. 1975. Catalogul colecției de lepidoptere a Muzeului Banatului, Muz. Banat, Timișoara.
- MANN J. 1866. Aufzählung der im Jahre 1865 in der Dobrudscha gesammelten Schmetterlinge. -Verh. Zoo. -bot. Ges. Wien 16: 1-40.
- NEMEŞ I. & VOICU M. C. 1971. Catalogul colecției de lepidoptere "Alexei Alexinschi" de la Muzeul Județean Suceava. Superfam. Geometroidea-Stud. și com. Șt. Nat. Muz. Jud. Suceava 2: 283-375.
- NEMEŞ I. & VOICU M. C. 1973. Catalogul colecției de lepidoptere "Alexei Alexinschi" de la Muzeul Județean Suceava III. Superfam. Noctuoidea, Bombycoidea și Sphingoidea. Studii și comunicări,

- Muzeul Jud. Suceava 4: 2-101
- NICULESCU V. E. 1963. Fauna Republicii Populare Române (Insecta, Lepidoptera). Fam. Pieridae. Ed. Acad. R. P. R.
- NOWACKY J. 1998. The Noctuids (Lepidoptera, Noctuidae) of central Europe, Bratislava.
- PEREGOVITS L. 1995. Data to the Macrolepidoptera fauna of Transylvania (Romania). I. Faunistical data-
Folia entomologica hungarica, 56: 163-178.
- POPESCU-GORJ A. 1964. Catalogue de la collection des Lépidoptères „Prof. A. OSTROGOVICH” du Musée d’Histoire Naturelle “Grigore Antipa”, Ed. Mus. „Gr. Antipa” Bucureşti.
- POPESCU-GORJ A. 1976. Ord. Lepidoptera în: „L’Entomofaune du nord de la Dobrogea, la zone Măcin-Tulcea-Niculițel. Trav. Mus. Hist. Nat. “Grigore Antipa” 17: 159-172.
- POPESCU-GORJ A. 1980. Actualizarea clasificării și nomenclaturii speciilor de Macrolepidoptere din fauna României. În CIOCHIA V. & A. BARBU: Catalogul colecției de lepidoptere „N. DELVIG” a Muzeului Județean Brașov, Curnidava 12(4): 101-149.
- POPESCU-GORJ A. 1987. La liste systématique revisée des espèces de macrolepidopteres dans la faune de Roumanie. Mise à jour de leur classification et nomenclature. Trav. Mus. Hist. Nat. „Gr. Antipa” 29: 69-123.
- RÁKOSY L. 1991. Lista sistematică a noctuidelor din România. Bul. Inf. Soc. Lepid. Rom. Supl. 1: 43-86.
- RÁKOSY L., 1996: Die Noctuiden Rumäniens, Stafzia, Linz.
- RÁKOSY L. & SCHNEIDER E. 1984. Über *Narrag tessularia* KASYI in Rumänien (Lepidoptera: Geometridae). Stud. com. řt. nat. Muz. Bruckenthal Sibiu, 26: 325-341.
- RÁKOSY L. & SZÉKELY L. 1996. Macrolepidopterele din sudul Dobrogei. Entomologica Romanica 1: 17-62.
- REBEL H. 1911. Die Lepidopterenfauna von Herkulesbad und Orsova. Ann. Naturhist. Hofmuseum. Wien 25: 253-430.
- ROTSCHILD N. C. 1912. Beitrag zur Lepidopterenfauna der Mezöség. Verh. Mitt. Siebenb. Ver. Naturwiss, Hermannstadt 62(1): 1-32.
- RUȘTI D. 1993. Noutăți faunistice din Dobrogea (Insecta, Lepidoptera) Bul. Inf. Soc. lepid. rom. 4(1):17-18.
- SALAY F. 1910. Katalog der Makrolepidopteren Rumäniens- Bul. Soc. St. Bukarest. 19: 76-206; 453-717.
- STĂNESCU M. 1997. The updated systematic and synonymic List of the Geometridae (Insecta, Lepidoptera) of Romania. Trav. Mus. Hist. Nat. "Gr. Antipa" 39: 109-160.
- STĂNOIU I. & BOBĂRNAC B. 1968. Noi contribuții asupra macrolepidopterelor din Oltenia (Notă III)-Bul. St. Univ. Craiova. 10: 705-712.
- VOJNITS A., UHERKOVICH A., RONKAY L. & L. PEREGOVITS, 1991: Medve lepkék, szenderék és szövölepkek- Fauna Hungariae 16(14).

Levente SZÉKELY
RO – 2212, SÄCELE
Str. Fineji, Nr. 15 Jud. Brașov

Primit la redacție / Received: 25.03.2000

Acceptat / Accepted: 3.04.2000

Apărut / Printed: 28.04.2000